

Мономах – відкривач європейської культури для Київської Русі

(до 965-річчя від дня народження
Володимира Мономаха)

Князь Володимир Мономах (на київському престолі панував від 1113 р. до 1125 р.) – одна з найвидатніших постатей свого часу. Він був онуком Ярослава Мудрого.

Доба Володимира Мономаха була часом розквіту культури в Русі. У Києві та в інших містах один за одним виростали кам'яні храми, оздоблені настінним живописом та мусією. Зокрема, в той час було збудовано і прикрашено Михайлівський Золотоверхий і Видубицький монастирі у Києві, а також чудову церкву на річці Альті, на місці загибелі князя Бориса.

Своє "Повчання дітям" князь Володимир написав у досить поважному віці, однак адресував його не лише дітям, а й усім нащадкам князівсько-боярського стану, про що пише він сам: «Діти мої або хто інший, слухаючи мою грамотицю, не посмійтеся з неї, а прийміть її до свого серця, і не лінуйтеся, а щиро трудіться».

Володимир Мономах вважав, що виховувати дітей слід на позитивних прикладах батьків, дідів. Одним із основних засобів виховання князь вважав освіту: «Що вмієте, того не забувайте, а чого не вмієте, того навчайтесь, — як батько мій, дома сидячи, знав п'ять мов, через те й честь йому була в інших країнах...».

Повчання Володимира Мономаха – визначна пам'ятка педагогічної літератури. Великий князь радить своїм дітям любити Батьківщину, захищати її від ворогів, бути хоробрим, трудитися, бути гуманними, чуйним до людей, поважати старших, жаліти дітей, сиріт, поважати жінок: "Перш за все не забувайте убогих, а яко можете, по силі годуйте їх і подавайте сиротам. І вдову захистіть, не дайте сильним губити людину. Хто б не був, правий чи винний перед вами, не вбивайте і не веліть убивати його; якщо і завинив хто в смерті, не губіть християнської душі.

